

Cosbau uwch ar gyfer materion alltraeth

Mae'r daflen wybodaeth hon yn rhoi gwybodaeth fanwl am y cosbau uwch y gallwn eu codi mewn perthynas â materion alltraeth neu drosglwyddiadau alltraeth sy'n ymwneud ag unigolion a busnesau anghorfforedig.

Mae'n bosibl y bydd y cosbau uwch hyn yn gymwys pan fo achos o naill ai:

- anghywirdeb
- methiant i hysbysu
- dal gwybodaeth yn ôl yn fwriadol

sy'n ymwneud â Threth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf neu Dreth Etifeddiant.

Ar 1 Hydref 2018, cyflwynwyd cosbau newydd yn ymwneud â materion alltraeth neu drosglwyddiadau alltraeth ar gyfer bob blwyddyn dreth hyd at, ac yn cynnwys, 2015 i 2016. Cyflwynwyd y cosbau hyn o dan ddeddfwriaeth 'Gofyniad i Gywiro' (Requirement to Correct - RTC). I gael rhagor o wybodaeth am y 'Gofyniad i Gywiro', ewch i www.gov.uk/guidance/requirement-to-correct-tax-due-on-offshore-assets

Byddwch yn agored i isafswm cosb o 100% o'r dreth sydd arnoch mewn perthynas ag unrhyw faterion alltraeth ar gyfer blwyddyn dreth 2015 i 2016 a chynharach. Bydd hyn yn gymwys oni bai eich bod wedi bodloni un o'r meini prawf cyfyngedig ar gyfer darparu gwybodaeth ar ôl 30 Medi 2018 (gweler 'Ways of making a correction under the RTC rule' yn yr arweiniad ynghylch y 'Gofyniad i Gywiro').

Mae rhagor o wybodaeth am gosbau artraeth am anghywirdeb, methiant i hysbysu neu dal gwybodaeth yn ôl yn fwriadol drwy fethu â chyflwyno Ffurflenni Treth mewn pryd, ar gael yn y taflenni gwybodaeth canlynol:

- Gwiriadau cydymffurfio: cosbau am anghywirdebau mewn Ffurflenni Treth neu ddogfennau – CC/FS7a
- Gwiriadau cydymffurfio: cosbau am fethu â hysbysu – CC/FS11
- Gwiriadau cydymffurfio: cosbau os nad ydych yn cyflwyno Ffurflenni Treth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf a Threth Flynyddol ar Anheddau sydd wedi'u Hamgáu mewn pryd – CC/FS18a

Byddwn yn anfon y taflenni gwybodaeth hynny sy'n berthnasol i chi ac yn egluro pam. Maent yn esbonio sut rydym yn cyfrifo cosbau am faterion artraeth, a dylid eu darllen ynghyd â'r daflen wybodaeth hon sy'n esbonio'r gwahaniaethau pan fo materion neu drosglwyddiadau alltraeth dan sylw. Mae'r daflen wybodaeth hon hefyd yn esbonio pryd y gallwn godi cosb am symud ased alltraeth neu gosb ar sail ased alltraeth.

Caiff ystyr materion alltraeth, trosglwyddiadau alltraeth, cosbau symud ased a chosbau ar sail asedion ei esbonio yn nes ymlaen yn y daflen wybodaeth.

Mae cyfeiriadau yn y daflen wybodaeth hon at gosbau am anghywirdebau, methiant i hysbysu a dal yn ôl yn fwriadol yn golygu'r canlynol:

- anghywirdeb mewn Ffurflen Dreth neu ddogfen o dan baragraff 1 o Atodlen 24 o Ddeddf Cyllid 2007
- methiant i hysbysu eich bod yn agored i dreth o dan baragraff 1 o Atodlen 41 o Ddeddf Cyllid 2008
- dal gwybodaeth yn ôl yn fwriadol drwy fethu â chyflwyno Ffurflen Dreth neu ddogfen cyn pen 12 mis o'r dyddiad cyflwyno o dan baragraff 6 o Atodlen 55 o Ddeddf Cyllid 2009

Mae'r daflen wybodaeth hon yn un o gyfres. I weld rhestr lawn o'r taflenni gwybodaeth yn y gyfres, ewch i www.gov.uk/arweiniad-a-thaflenni-gwybodaeth-cthem.

Materion alltraeth

Mater alltraeth yw pan fo'r posibilrwydd o golli treth yn cael ei godi ar neu'n ymwneud â'r canlynol:

- incwm sy'n deillio o ffynhonnell mewn tiriogaeth y tu allan i'r Deyrnas Unedig (DU)
- asedion sydd wedi'u lleoli neu sy'n cael eu cadw mewn tiriogaeth y tu allan i'r DU
- gweithgareddau a gynhelir yn gyfan gwbl neu'n bennaf mewn tiriogaeth y tu allan i'r DU
- unrhyw beth sy'n cael yr un effaith fel petai'n incwm, asedion neu weithgaredd o'r fath

Caiff ystyr tiriogaeth ei esbonio yn nes ymlaen yn y daflen wybodaeth hon.

Trosglwyddiadau alltraeth

Mae trosglwyddiad alltraeth yn digwydd pan fo achos o anghywirdeb bwriadol, methiant bwriadol i hysbysu, neu dal yn ôl yn fwriadol sydd ddim yn cynnwys mater alltraeth, a phan fo'r canlynol yn gymwys:

- daw incwm trethadwy, neu unrhyw ran o'r incwm, i law mewn tiriogaeth y tu allan i'r DU
- caiff incwm trethadwy, neu unrhyw ran o'r incwm, ei drosglwyddo i diriogaeth y tu allan i'r DU, cyn y dyddiad cyflwyno statudol
- mae derbyniadau o warediadau, neu unrhyw ran o'r derbyniadau, y codir Treth Enillion Cyfalaf arnynt, yn dod i law mewn tiriogaeth y tu allan i'r DU
- caiff derbyniadau o warediadau, neu unrhyw ran o'r derbyniadau, y codir Treth Enillion Cyfalaf arnynt, ei drosglwyddo i diriogaeth y tu allan i'r DU, cyn y dyddiad cyflwyno statudol
- caiff asedion, y codir Treth Etifeddiant arnynt, ei drosglwyddo y tu allan i'r DU cyn y dyddiad cyflwyno statudol

Mae trosglwyddiadau alltraeth dim ond yn gymwys ar gyfer blwyddyn dreth 2016 i 2017 a blynyddoedd hwyrach, neu ar gyfer Treth Etifeddiant, pan fo gwerth yn cael ei drosglwyddo ar neu ar ôl 1 Ebrill 2016.

Caiff ystyr tiriogaeth ei esbonio yn adran nesaf y daflen wybodaeth hon.

Mae'r cosbau am drosglwyddiadau alltraeth yr un fath a'r cosbau am faterion alltraeth. Caiff y cyfraddau cosb eu hesbonio yn nes ymlaen yn y daflen wybodaeth hon.

Tiriogaethau a chategorïau

Mae swm y gosb am faterion alltraeth yn amrywio yn ôl lle y cododd yr incwm neu'r enillion. Rydym yn galw'r lle hwn yn diriogaeth. Yn achos Treth Etifeddiant, y diriogaeth yw'r lle y cafodd yr ased ei leoli. Mae'r cosbau ar gyfer trosglwyddiadau alltraeth yn seiliedig ar y categori tiriogaeth uchaf sy'n gysylltiedig â'r trosglwyddiad, waeth lle y cododd yr incwm neu'r enillion.

Rhennir tiriogaethau yn 3 categori, a hynny ar sail parodrwydd y diriogaeth i rannu gwybodaeth â'r DU.

Mae rhestr o'r tiriogaethau a'r categorïau i'w gweld ar ein gwefan. Ewch i www.gov.uk a chwilio am 'Territory categorisation for offshore matters'.

Caiff y cyfraddau cosb eu hesbonio yn nes ymlaen yn y daflen wybodaeth hon.

Pryd y gallwn godi cosb uwch am fater alltraeth neu drosglwyddiad alltraeth

Gallwn godi cosb sy'n fwy na 100% pan fo'r canlynol yn berthnasol:

- mae achos o anghywirdeb, methiant i hysbysu neu dal gwybodaeth yn ôl yn fwriadol
- mae'n ymwneud â materion alltraeth mewn rhai categorïau 'tiriogaeth', neu drosglwyddiad alltraeth
- y dreth sydd yn y fantol yw naill ai Treth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf, neu, ar gyfer trosglwyddiadau ar neu ar ôl 1 Ebrill 2016, Treth Etifeddiant

Yn ogystal â chosb uwch am fater alltraeth neu drosglwyddiad alltraeth, mae'n bosibl y byddwn hefyd yn codi'r canlynol arnoch:

- cosb am symud ased alltraeth
- cosb ar sail ased alltraeth

Mae rhagor o wybodaeth am y cosbau hyn i'w chael yn nes ymlaen yn y daflen wybodaeth hon.

Sut yr ydym yn cyfrifo swm y gosb

Mae ystod ganrannol y gosb am faterion a throsglwyddiadau alltraeth yn amrywio yn ôl lle y cododd yr incwm neu'r enillion. Yn achos Treth Etifeddiant, hwn yw lle'r oedd yr ased wedi'i leoli neu wedi'i drosglwyddo iddo.

Rydym yn galw'r lle hwn yn diriogaeth. Rhennir tiriogaethau yn 3 categori.

Categori 1

Yn gyffredinol, mae'r rhain yn diriogaethau sydd wedi cytuno i gyfnewid gwybodaeth gyda ni yn awtomatig. Uchafswm y gosb yw 100% o'r dreth.

Categori 2

Yn gyffredinol, mae'r rhain yn diriogaethau a fydd yn cyfnewid gwybodaeth gyda ni, ond dim ond os gofynnwn iddynt wneud hynny. Uchafswm y gosb yw 150% o'r dreth.

Categori 3

Yn gyffredinol, mae'r rhain yn diriogaethau nad ydynt wedi cytuno i rannu gwybodaeth gyda ni. Uchafswm y gosb yw 200% o'r dreth.

Cyfraddau cosb am anghywirdebau

Dylech ddarllen yr esboniad isod ynghyd â thaflen wybodaeth 'Gwiriadau cydymffurfio: cosbau am anghywirdebau mewn Ffurflenni Treth neu ddogfennau – CC/FS7a'. Mae hon yn esbonio sut yr ydym yn cyfrifo cosb anghywirdeb. Nid yw'r canrannau cosb yn nhaflen wybodaeth CC/FS7a yn gymwys i faterion neu drosglwyddiadau alltraeth. Caiff y cyfraddau alltraeth eu hesbonio isod.

Mae'r gosb isaf y gallwn ei chodi yn dibynnu ar y flwyddyn dreth. Ar gyfer blwyddyn dreth 2016 i 2017 a hwyrach, mae'r gosb isaf ar gyfer 'bwriadol' a 'bwriadol ac wedi'i gelu' yn cynyddu 10%. Mae'r cyfraddau cosb uwch hyn ond yn gymwys i Dreth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf, neu, o 1 Ebrill 2016 ymlaen, Treth Etifeddiant.

Categori'r diriogaeth a'r math o ddatgeliad	Esgeulus	Bwriadol	Bwriadol ac wedi'i gelu
1 Heb ei annog	0% i 30%	20% (neu 30% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 70%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 100%
1 Wedi'i annog	15% i 30%	35% (neu 45% o 6 Ebrill 2016) i 70%	50% (neu 60% o 6 Ebrill 2016) i 100%
2 Heb ei annog	0% i 45%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 105%	45% (neu 55% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 150%
2 Wedi'i annog	22.5% i 45%	52.5% (neu 62.5% o 6 Ebrill 2016) i 105%	75% (neu 85% o 6 Ebrill 2016) i 150%
3 Heb ei annog	0% i 60%	40% (neu 50% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 140%	60% (neu 70% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 200%
3 Wedi'i annog	30% i 60%	70% (neu 80% o 6 Ebrill 2016) i 140%	100% (neu 110% o 6 Ebrill 2016) i 200%

Cyfraddau cosb am fethiant i hysbysu

Dylech ddarllen yr esboniad isod ynghyd â thaflen wybodaeth CC/FS11, 'Gwiriadau cydymffurfio: cosbau am fethu â hysbysu'. Mae hon yn esbonio sut yr ydym yn cyfrifo cosb anghywirdeb. Nid yw'r canrannau cosb yn nhaflen wybodaeth CC/FS11 yn gymwys i faterion neu drosglwyddiadau alltraeth. Caiff y cyfraddau alltraeth eu hesbonio isod.

Mae'r gosb isaf y gallwn ei chodi yn dibynnu ar y flwyddyn dreth. Ar gyfer blwyddyn dreth 2016 i 2017 a hwyrach, mae'r gosb isaf ar gyfer 'bwriadol' a 'bwriadol ac wedi'i gelu' yn cynyddu 10%. Mae'r cyfraddau uwch hyn ar gyfer cosbau yn berthnasol i Dreth Incwm a Threth Enillion Cyfalaf yn unig.

Categori'r diriogaeth	Anfwriadol	Bwriadol	Bwriadol ac wedi'i gelu
1 Heb ei annog Datgelwyd y methiant mwy na 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	10% i 30%	20% (neu 30% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 70%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 100%
Datgelwyd y methiant o fewn 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	0% i 30%	20% (neu 30% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 70%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 100%

Categori'r diriogaeth	Anfwriadol	Bwriadol	Bwriadol ac wedi'i gelu
1 Wedi'i annog Datgelwyd y methiant mwy na 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	20% i 30%	35% (neu 45% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 70%	50% (neu 60% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 100%
Datgelwyd y methiant o fewn 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	10% i 30%	35% (neu 45% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 70%	50% (neu 60% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 100%
2 Heb ei annog Datgelwyd y methiant mwy na 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	15% i 45%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 105%	45% (neu 55% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 150%
Datgelwyd y methiant o fewn 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	0% i 45%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 105%	45% (neu 55% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 150%
2 Wedi'i annog Datgelwyd y methiant mwy na 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	30% i 45%	52.5% (neu 62.5% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 105%	75% (neu 85% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 150%
Datgelwyd y methiant o fewn 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	15% i 45%	52.5% (neu 62.5% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 105%	75% (neu 85% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 150%
3 Heb ei annog Datgelwyd y methiant mwy na 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	20% i 60%	40% (neu 50% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 140%	60% (neu 70% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 200%
Datgelwyd y methiant o fewn 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	0% i 60%	40% (neu 50% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 140%	60% (neu 70% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 200%
3 Wedi'i annog Datgelwyd y methiant mwy na 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	40% i 60%	70% (neu 80% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 140%	100% (neu 110% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 200%
Datgelwyd y methiant o fewn 12 mis ar ôl i'r dreth ddod yn dreth heb ei thalu	20% i 60%	70% (neu 80% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 140%	100% (neu 110% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 200%

Cyfraddau cosb am dal gwybodaeth yn ôl yn fwriadol

Dylech ddarllen yr esboniad isod ynghyd â'r daflen wybodaeth CC/FS18a, 'Gwiriadau cydymffurfio: cosbau os nad ydych yn cyflwyno Ffurflenni Treth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf a Threth Flynyddol ar Anheddau sydd wedi'u Hamgáu mewn pryd'. Mae hon yn esbonio sut yr ydym y cyfrifo cosb am gyflwyno'n hwyr, gan gynnwys cosb am gyflwyno'n hwyr yn achos dal yn ôl yn fwriadol. Nid yw'r canrannau cosb yn y daflen wybodaeth hon, o ran dal yn ôl yn fwriadol, yn gymwys i faterion alltraeth. Caiff y cyfraddau alltraeth eu hesbonio isod.

Mae'r gosb isaf y gallwn ei chodi yn dibynnu ar y flwyddyn dreth. Ar gyfer blwyddyn dreth 2016 i 2017 a hwyrach, mae'r gosb isaf ar gyfer 'bwriadol' a 'bwriadol ac wedi'i gelu' yn cynyddu 10%. Yn achos Treth Etifeddiant, mae'r cynnydd hwn yn y gosb isaf yn ymwneud â throsglwyddiadau ar 1 Ebrill 2016 neu ar ôl

hynny. Mae'r cyfraddau cosb uwch hyn ond yn gymwys i Dreth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf a Chynlluniau Pensiwn Cofrestredig.

Categori'r diriogaeth	Bwriadol	Bwriadol ac wedi'i gelu
1 Heb ei annog	20% (neu 30% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 70%	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 100%
1 Wedi'i annog	35% (neu 45% o 6 Ebrill 2016) i 70%	50% (neu 60% o 6 Ebrill 2016) i 100%
2 Heb ei annog	30% (neu 40% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 105%	45% (neu 55% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 150%
2 Wedi'i annog	52.5% (neu 62.5% o 6 Ebrill 2016) i 105%	75% (neu 85% o 6 Ebrill 2016) i 150%
3 Heb ei annog	40% (neu 50% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 140%	60% (neu 70% o 6 Ebrill 2016 ymlaen) i 200%
3 Wedi'i annog	70% (neu 80% o 6 Ebrill 2016) i 140%	100% (neu 110% o 6 Ebrill 2016) i 200%

Yn achos Treth Etifeddiant, mae hwn yn ymwneud â throsglwyddiadau ar neu ar ôl 1 Ebrill 2016. I weld canrannau cosb yng nghategori 1 yn achos Treth Etifeddiant cyn 1 Ebrill 2016, darllenwch daflen wybodaeth CC/FS7a, 'Gwiriadau cydymffurfio: cosbau am anghywirdebau mewn Ffurflenni Treth neu ddogfennau'. Ewch i www.gov.uk/arweiniad-a-thaflenni-gwybodaeth-cthem ac edrych o dan y pennawd 'Gwiriadau cydymffurfio'.

Trethi a chyfnodau treth y mae'r rheolau cosbi hyn yn berthnasol ar eu cyfer

Mae'r cyfraddau cosbi uwch yng nghategoriâu 2 a 3 yn berthnasol i Dreth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf a Threth Etifeddiant yn unig.

Yn achos Treth Etifeddiant, mae'r daflen wybodaeth hon yn berthnasol i anghywirdebau mewn Ffurflenni Treth a gyflwynwyd ar gyfer marwolaethau a digwyddiadau trethadwy ar neu ar ôl 1 Ebrill 2016.

Mae'r rheolau cosbi yn y daflen wybodaeth hon yn berthnasol i'r canlynol:

- anghywirdebau ar Ffurflenni Treth neu ddogfennau eraill sy'n ymwneud â blwyddyn dreth 2011 i 2012 neu'n hwyrach, ac sy'n cael eu cyflwyno i ni ar neu ar ôl 6 Ebrill 2011
- achosion o fethiant i hysbysu sy'n codi ar neu ar ôl 6 Ebrill 2012
- dal yn ôl yn fwriadol ar gyfer blwyddyn dreth 2011 i 2012 neu hwyrach

Gofynion o ran gwybodaeth ychwanegol am faterion alltraeth

Dylech roi gwybodaeth ychwanegol i ni am y canlynol:

- unrhyw un sydd wedi'ch annog, wedi'ch cynorthwyo neu wedi'ch hwyluso i osgoi treth alltraeth neu i beidio â chydymffurfio – gelwir y person hwn yn alluogwr
- asedion a ddeler gennych mewn unrhyw wlad y tu allan i'r DU, ac unrhyw berson neu endid arall yr ydych wedi'i hurio i ddal yr asedion hynny ar eich rhan

Os yw'ch cosb yn ymwneud â digwyddiadau ar ôl y dyddiad perthnasol, byddwn yn ystyried yr wybodaeth hon wrth gyfrifo'r gosb a'r gostyngiad a rown i chi am ansawdd y datgeliad. Y dyddiad perthnasol at y diben hwn yw:

- yn achos Treth Incwm a Threth Enillion Cyfalaf, blynnyddoedd treth sy'n dechrau ar neu ar ôl 6 Ebrill 2016
- yn achos Treth Etifeddiant, trosglwyddiadau o werth a wnaed ar neu ar ôl 1 Ebrill 2016

Dyma enghreifftiau o'r wybodaeth ychwanegol y gallem ofyn amdani:

- enw a chyfeiriad y galluogwr
- disgrifiad o'r hyn a wnaeth y galluogwr i'ch annog, eich cynorthwyo neu'ch hwyluso
- disgrifiad o sut y gwnaethoch chi a'r galluogwr gysylltu â'ch gilydd gyntaf, a sut y gwnaethoch barhau i gadw mewn cysylltiad

- disgrifiad o'r holl ddogfennau sydd gennych ynghylch ei ymddygiad
- enw a chyfeiriad unrhyw berchennog llesiannol ar y cyd arall ar yr ased a ddelir dramor
- graddau'ch cyfran chi o berchnogaeth llesiannol ar yr ased a ddelir dramor
- disgrifiad o'r holl ddogfennau teitl neu ddogfennau eraill sy'n dangos eich perchnogaeth llesiannol
- manylion o ran ble y mae'r ased wedi'i leoli neu'i ddal
- manylion o ran sut a phryd y daethoch yn berchennog llesiannol ar yr ased
- disgrifiad o'r holl newidiadau yn y trefniadau ar gyfer perchnogaeth ar yr ased ers i chi ddod yn berchennog llesiannol
- enwau a chyfeiriadau hysbys diwethaf pawb a fu'n ddeiliaid ar yr ased yn ystod eich perchnogaeth llesiannol drosto
- mewn perthynas â deiliad ased nad yw'n unigolyn - enw a chyfeiriad busnes (os yn hysbys) gyfarwyddwr, uwch reolwr, cyflogai neu asiant deiliad yr ased sydd wedi'ch cyngori neu'ch cynorthwyo mewn perthynas â'i berchnogaeth llesiannol dros yr ased

Os na wnaethoch ymdrin â galluogwr, neu os nad oes gennych asedion wedi'u lleoli y tu allan i'r DU ac a ddelir gan berson arall, rydych chi wedi bodloni'r gofyniad i roi gwybodaeth ychwanegol drwy roi gwybod i ni am hyn.

Byddwn yn ystyried swm ac ansawdd yr wybodaeth ychwanegol a rowch i ni wrth gyfrifo unrhyw ostyngiad ar gyfer ansawdd y datgeliad. Caiff hyn ei esbonio'n fwy manwl yn y daflen wybodaeth berthnasol ar gosbau.

Cosb am symud ased alltraeth

Mae'n bosibl y bydd yn rhaid i chi dalu cosb am symud ased alltraeth os yw'r naill a'r llall o'r canlynol yn gymwys:

- codwyd cosb gennym arnoch yn gynharach am fethiant i gydymffurfio â'r ymrwymadau penodol o ran Treth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf neu Dreth Etifeddiant – gelwir hyn yn gosb waelodol
- mae symud perthnasol o ased wedi digwydd

Mae symudiad perthnasol o ased yn digwydd os yw un o'r canlynol yn berthnasol:

- mae ased neu berson sy'n dal ased yn symud o diriogaeth benodol neu o'r DU i diriogaeth arall nad yw'n benodol
- mae newid yn nhrefniadau perchenogaeth yr ased sy'n arwain at y perchennog cyn y symudiad yn parhau i fod y perchennog ar ôl hynny

Bydd y swyddog sy'n delio â'r gwiriad yn rhoi gwybod i chi pa diriogaethau sy'n diriogaethau penodedig ac a oes symud perthnasol o ased alltraeth wedi bod.

Pan fo symudiad perthnasol o ased a chosb waelodol berthnasol, mae'n rhaid hefyd fodloni'r 5 amod canlynol cyn y gallwn godi cosb ar symud ased:

- 1 mae'n rhaid i'r gosb waelodol gynnwys anghywirdeb bwriadol, methiant bwriadol i hysbysu, neu dal yn ôl yn fwriadol
- 2 rhaid i'r dreth sydd yn y fantol ar gyfer y gosb waelodol fod yn Dreth Incwm, Treth Enillion Cyfalaf, neu, o 1 Ebrill 2016 ymlaen, Treth Etifeddiant
- 3 mae'n rhaid bod symudiad perthnasol o ased alltraeth wedi'i wneud ar ôl yr amser perthnasol sy'n gysylltiedig â'r gosb waelodol (esbonnir yr amser perthnasol isod)
- 4 mae'n rhaid i'r symudiad perthnasol o ased alltraeth fod wedi'u cymryd ar ôl 26 Mawrth 2015
- 5 prif ddiben, neu un o brif ddibenion symudiad perthnasol o ased alltraeth oedd atal neu beri oedi i CThEM rhag darganfod yr anghywirdeb, y methiant neu'r dal yn ôl yn fwriadol wnaeth arwain at y gosb waelodol

Amser perthnasol ar gyfer cosbau symud ased

Gallwn godi cosb symud ased pan fo'r amodau uchod wedi'u bodloni. Er mwyn codi cosb, rhaid i'r symudiad perthnasol o ased alltraeth fod wedi digwydd ar ôl 26 Mawrth 2015 ac ar ôl yr amser perthnasol. Mae'r amser perthnasol yn dibynnu ar y math o gosb a'r dreth sydd yn y fantol. O ran:

- cosbau am anghywirdeb, pan fo'r dreth sydd yn y fantol yn Dreth Incwm neu Dreth Enillion Cyfalaf, yr amser perthnasol yw dechrau'r flwyddyn dreth y codwyd y gosb am anghywirdeb ar ei chyfer - ar gyfer Treth Etifeddiant, yr amser perthnasol yw pan fydd y rhwymedigaeth am y dreth sydd yn y fantol yn codi gyntaf

- ar gyfer cosbau am fethiant i hysbysu ac am ddal yn ôl yn fwriadol, yr amser perthnasol yw dechrau'r flwyddyn dreth y mae'r Ffurflen Dreth yn ymwneud â hi, er enghraifft, 6 Ebrill 2016

Swm y gosb

Mae'r gosb am symud ased alltraeth yn 50% o swm y gosb waelodol ac yn gosb ar ben y gosb waelodol.

Cosbau ar sail asedion alltraeth

Mae'n bosibl y byddwch yn agored i gosb ar sail ased os yw pob un o'r canlynol yn wir:

- mae cosb waelodol wedi'i chodi arnoch am anghywirdeb bwriadol, methiant i hysbysu, neu ddal yn ôl yn fwriadol
- mae'r anghywirdeb neu'r methiant yn ymwneud â mater alltraeth neu drosglwyddiad alltraeth
- mae gan yr incwm, yr ennill neu'r trosglwyddiad o werth sy'n ymwneud â'r anghywirdeb, gysylltiad clir â'r ased gwaelodol
- mae'r swm posibl o dreth sydd yn y fantol sy'n ymwneud â'r mater alltraeth yn fwy na £25,000 mewn un flwyddyn
- mae'r gosb waelodol yn ymwneud â Threth Enillion Cyfalaf, Treth Etifeddiant neu 'Dreth Incwm yn seiliedig ar asedion'.

'Treth Incwm yn seiliedig ar asedion' yw Treth Incwm a godir o dan un o'r darpariaethau a restrir ym mharagraff 13 o Atodlen 22 o Ddeddf Cyllid 2016. Bydd y swyddog sy'n delio â'r gwiriad yn rhoi gwybod i chi a yw'r Dreth Incwm sy'n ddyledus gennych yn 'Dreth Incwm yn seiliedig ar asedion'.

1 Cyfrifo swm y gosb ar sail ased

Swm safonol y gosb ar sail ased yw'r isaf o'r canlynol:

- 10% o werth yr ased
- 10 x y dreth alltraeth sydd yn y fantol

Os yw'r gosb waelodol yn cynnwys materion alltraeth a domestig, gelwir hon yn 'gosb gyfunol'. Bydd y swyddog y byddwch yn delio ag ef yn egluro'r rheolau arbennig ar gyfer cosbau cyfunol.

Y dreth alltraeth sydd yn y fantol yw cyfanswm y canlynol am y flwyddyn:

- y refeniw a gollwyd o bosibl (PLR), gweler isod, a ddefnyddir i gyfrifo'r gosb waelodol am anghywirdeb neu fethiant i hysbysu
- y rhwymedigaeth o ran treth (gweler isod) a ddefnyddir i gyfrifo'r gosb waelodol am ddal yn ôl yn fwriadol

Mae PLR yn golygu'r refeniw a gollwyd o bosibl a ddefnyddir i gyfrifo cosb safonol am anghywirdeb alltraeth neu fethiant i hysbysu. Mae'r rhwymedigaeth o ran treth yn golygu faint o dreth a ddefnyddir i gyfrifo cosb alltraeth safonol am dal yn ôl yn fwriadol. Esbonnir yn y taflenni gwybodaeth perthnasol ynghylch cosbau sut yr ydym yn cyfrifo'r PLR a'r rhwymedigaeth o ran treth.

2 Penderfynu a yw'r datgeliad yn un heb ei annog neu wedi'i annog

Mae p'un a oedd datgelu'r anghywirdeb neu'r methiant heb ei annog neu wedi'i annog yn pennu canran isaf y gosb y gallwn ei chodi, ac mae'n dibynnu ar natur y cosbau gwaelodol.

Dim ond os yw pob cosb waelodol yn cael ei thrin fel datgeliadau heb eu hannog y gellir trin datgeliad sy'n ymwneud â chosb ar sail ased fel un heb ei annog. Os caiff unrhyw gosb waelodol, y mae'r gosb ar sail ased wedi'i chysylltu iddi, ei thrin fel datgeliad wedi'i annog, yna caiff y gosb gyfan ar sail ased ei thrin fel datgeliad wedi'i annog.

Os gwnewch ddatgeliad heb ei annog, mae'n bosibl y byddwn yn gostwng y gosb i swm is na phe baech yn gwneud datgeliad wedi'i annog. Caiff hyn ei esbonio'n fwy manwl yn y daflen wybodaeth berthnasol ar gosbau.

Bydd y gosb yn syrthio i un o'r ystodau isod, yn dibynnu ar p'un a oedd y datgeliad yn un wedi'i annog neu'n un heb ei annog.

Datgeliad	Isafswm yr Ystod	Uchafswm yr Ystod
Heb ei annog	50% o'r gosb safonol	100% o'r gosb safonol
Wedi'i annog	80% o'r gosb safonol	100% o'r gosb safonol

3 Cyfrifo safon gostyngiad y datgeliad

Wrth gyfrifo ansawdd y datgeliad, byddwn hefyd yn ystyried pa mor hir yr ydych wedi ei gymryd i roi gwybod i ni am ased alltraeth. Rydym yn ystyried y cyfnod i fod rhwng y dyddiad cynharaf y gallech fod wedi rhoi gwybod i ni am yr ased a'r dyddiad y gwnaethoch roi gwybod i ni. Os ydych wedi cymryd cryn amser i roi gwybod i ni, (er enghraifft 3 blynedd neu fwy), byddwn fel arfer yn cyfyngu'r gostyngiad mwyaf posibl a rown am ansawdd y datgeliad i 10 pwynt canrannol uwchben isafswm ystod y gosb. Mae hyn yn golygu na fyddwch yn elwa ar ganran isaf y gosb sydd fel arfer ar gael.

Byddwn yn gostwng swm y gosb ar sail ased pan fyddwch:

- wedi datgelu'r anghywirdeb neu'r methiant mewn perthynas â'r gosb waelodol
- yn rhoi amcangyfrif rhesymol i ni o'r ased
- yn rhoi gwybodaeth i ni neu'n caniatáu i ni weld cofnodion er mwyn i ni allu priso'r ased

Mae ansawdd y datgeliad (amseru, natur a graddau'r wybodaeth a rowch), yn pennu lle y bydd y gosb yn syrthio o fewn ystod y gosb. Mae'r gostyngiad a rown yn dibynnu ar faint o help yr ydych yn ei roi i ni.

4 Ystyried gostyngiadau eraill

Ar ôl cyfrifo swm y gosb, rydym yn ystyried unrhyw amgylchiadau arbennig yr ydych wedi rhoi gwybod i ni amdanynt. Bydd y rhain yn amgylchiadau anghyffredin neu eithriadol nad ydym eisoes wedi'u hystyried wrth gyfrifo ansawdd y datgeliad.

Yr hyn fydd yn digwydd os ydych yn rhoi gwybodaeth i ni yr ydych yn gwybod ei bod yn anwir

Mae'n bosibl y gwnawn gynnal ymchwiliad troseddol gyda'r bwriad o'ch erlyn, os byddwch:

- yn rhoi gwybodaeth i ni gan wybod ei bod yn anwir, p'un ai ar lafar neu'n ysgrifenedig
- yn datgan swm anghywir o dreth yn anonest, neu'n hawlio taliadau nad oes gennych yr hawl iddynt